

DET TALTE ORD GÆLDER

FORMANDENS MUNDTLIGE BERETNING - Generalforsamlingen d. 11. Maj 2019 i Vejle

FAGBEVÆGELSEN.....

Fagbevægelsen er en sammensat størrelse, som får mange skudsmål med på vejen. Stor, klodset, moderne og med historiske rødder. Elsket og udskældt på én gang. Men ved I hvad - I mine øjne er fagbevægelsen vigtig, værdiskabende og nødvendig - mere end i årtier.

Fagbevægelsen er skarp og agil, når det gælder og konstant optaget af at sikre rettigheder for vores medlemmer og bane nye veje for udviklingen i et moderne og hektisk samfund. Teknologi – digitalisering – uddannelse - arbejdsmiljø – løn – også under sygdom – pension – ferie - barsel... fortsæt selv rækken af områder, hvor fagbevægelsen gør forskellen. Altså rigtige fagforeninger, der er i dialog med medlemmerne, og som understøtter den danske model, det er os, der bærer fremtiden. De gule, der bare sælger forsikringer og ikke bidrager med noget som helst - de hører fortiden til. Sir´det bare !

Faktisk så jeg forleden på FB, at påskefridagene har kirken givet os – alle øvrige fridage har fagbevægelsen leveret. Måske er opslaget lidt på kanten, men der ER noget om snakken: fagbevægelsen sikrer samlet set rigtig mange rettigheder for danske lønmodtagere. Og det er ikke altid, at vi husker det. Nogle tror faktisk, at det er på Christiansborg, at alle rettighedsbeslutninger tages. Det ved vi er forkert.

Da FTF og LO slog sig sammen den 1. januar 2019 og etablerede Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH), blev det startskuddet til en styrkelse af fagbevægelsen. I alt 1.4 millioner medlemmer fra 79 organisationer har nu én stemme. I et kraftfuldt, magtfuldt og respekteret fællesskab. Og vi er kommet rigtig godt fra start. Med tiltag, holdninger, kampagner der skal skabe forbedringer og debat, og rette op på urimeligheder.

Desværre vælger tre organisationer at forlade FH den 1. januar 2020: det er fysio-og ergoterapeuterne og jordemødrene. De forlader dermed også Sundhedskartellet (SHK), og det betyder, at deres sædvanlige indflydelseskanal til arbejdsgiverne via SHK og vores MED system ude lokalt, det har de fravalgt. Det beklager jeg og det har jeg selvfølgelig sagt til de tre organisationers formænd – i præcise vendinger, faktisk. Lokalt er vores regionsformænd opmærksomme på, at samarbejdsfladerne til disse tre organisationer nu ændrer sig, og at intet vil være som før.

Selv vil vi i SHK redefinere os med de 90.000 medlemmer, som vores forhandlingsfællesskab fremadrettet består af. Vi arbejder konstruktivt til alle sider og øver vores indflydelse målrettet. Tre af SHK´s formænd (sygeplejerskerne, farmakonomernes og jeresmig) sidder fx helt inde i maskinrummet i Fagbevægelsens Hovedorganisation: Forretningsudvalget. Dér taler vi medlemmernes sag, dér øver vi indflydelse på vegne af ikke bare vores egne medlemmer, men også danske lønmodtagere generelt.

Jeg er fuld af optimisme, for vi – Kost og Ernæringsforbundet - er det helt rigtige sted. Vi er med i dé fællesskaber, som har den største indflydelse på arbejdsvilkår, rettigheder og muligheder i Danmark.

PENSION...

Det tydeligste eksempel på det lige nu er hele debatten om pension: seniorførtidspension og tidspunktet for tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet. I har nok hørt om Velfærdsforliget fra 2006. Her indgik VK - regeringen et bredt forlig med DF, S og RV omkring en række reformer af danske velfærdsydelser. Måske husker I de store demonstrationer mod forhandlingsudspillet om nedskæringer i SU´en, forkortelse af dagpengeperioden, forringelser af efterlønnen og kravet om at arbejde længere.

Velfærdsforliget blev indgået den 20. juni 2006 – for næsten 13 år siden – og indeholdt bl.a. en reform, hvor efterløns- og pensionsalderen skulle stige i takt med befolkningens levealder. Daværende statsminister, Anders Fogh Rasmussen mente, at forliget var "en langsigtet og visionær aftale, som i høj grad bringer det danske samfund i offensiven, når det gælder om at ruste sig til fremtidens udfordringer". Sådan sagde han og alle de involverede smilede: Helle Thorning-Schmidt, Marianne Jelved, Pia Kjærsgaard.

Når jeg bruger lidt tid på at gå tilbage i historien, er det fordi, at debatten om pensionen er blusset op. Vi taler om to ting: 1) muligheden for at kunne gå tidligere på seniorførtidspension fordi man nedslides og 2) den stigende pensionsalder helt generelt. Virkeligheden banker nemlig på og udfordrer den skrivebordsfremskrevne pensionsalder fra Velfærdsforliget i 2006.

Vi ved, at rigtig mange ikke bare er slidte men reelt nedslidte, og ikke i stand til at blive på arbejdsmarkedet til de skal pensioneres. Selv Statsministeren sagde for nylig, at om vi så blev 100 år, så gav det ingen mening, at skulle blive på arbejdsmarkedet til vi er 82. I Kost og Ernæringsforbundets arbejdsmiljøundersøgelse fra 2017, siger 37 % af medarbejderne og 25 % af lederne, at de med deres nuværende arbejde IKKE kan fortsætte på arbejdsmarkedet til folkepensionsalderen. Det er tankevækkende.

Vi ved, at vi lever længere. Vi ved, at flere gerne vil blive længere på arbejdsmarkedet...hvis de kunne, hvis arbejdsmiljøet ikke var så hårdt, hvis arbejdstiden kunne aftales mere fleksibelt.

Vi ved også, at mennesker fra særlige brancher nedslides hurtigere og lever i et limbo/en uafklarethed, hvor de er for syge til at gå på arbejde og for raske til at få tilkendt seniorførtidspension.

Hele pensionsdebatten blev faktisk sat i gang af Fagbevægelsens Hovedorganisation, Vi skubbede til S, der igen udfordrede regeringen – helt bevidst op til det måske mest spændende folketingsvalg i årtier. Og partierne bød ind:

Socialdemokratiet talte om differentierede rettigheder, uden dog at pege på hvem præcist, de mente...

Venstre talte om at se på pensionstidspunktet engang i 2040...

Radikale Venstre talte om at ændre på kriterierne for tilkendelsen af seniorførtidspension...

Dansk Folkeparti talte om at nedsætte en pensionskommission...

Enhedslisten talte om at S skulle rende fra Velfærdsforliget fra 2006 og lave en pensionsaftale med dem...

Jeg har talt om, at nedslidning skal tages alvorligt, uanset hvilken alder og uddannelse vi har og hvilket job, vi nedslides af. Kriterierne for en værdig aftrædelse fra arbejdsmarkedet skal lempes, og gælde alle mennesker, ikke kun udsatte grupper eller de hårdest ramte og ikke alene de fysisk nedslidte, det tæller også at være psykisk nedslidt.

Arbejdsmiljøet spiller en afgørende rolle fremadrettet, og selvom der for nylig blev indgået et arbejdsmiljøforlig om blandt andet midler til Arbejdstilsynet og en bekendtgørelse om psykisk arbejdsmiljø, er det langt fra tilstrækkeligt. For arbejdsmiljøet skal jo være med til at sikre, at vi også har et værdigt liv, imens vi er på arbejdsmarkedet.

I sidste uge kom så det pensionsreformudspil, der manglede for, at Statsministeren kunne udskrive folketingsvalget. Udspillet er ikke vedtaget, og der mangler stadig afdækning af vigtige elementer. Men er Seniorpensionsforslaget bedre end det vi har nu ? JA - enkelte steder, Er ordningen god nok ? NEJ - langt fra, Skal der en ny regering til at få det til at ske ? MÅSKE.

Det må partierne drøfte, det må fagbevægelsen udfordre, det må vælgerne afgøre ved Folketingsvalget den 5. juni.

POLITISKE UDSPIL....

Og nu jeg er ved reformer....kommer jeg ikke udenom at skulle kommentere Sundhedsreformen. I ved, dén reform der skal definere fremtidens sundhedsvæsen:

- Hvor regeringen udstikker den overordnede retning i samspil med Folketinget
- Hvor Sundhedsvæsen Danmark skal koordinere tværgående opgaver
- Hvor fem sundhedsforvaltninger skal overtage regionernes driftsopgaver på sundhedsområdet
- Hvor 21 sundhedsfællesskaber skal bygge bro mellem sygehuse, kommuner og praktiserende læger

Det er en ambitiøs reform, der er flere gode takter. Men jeg synes, at det er interessant, at flere elementer allerede er taget ud af udspillet, for ikke at give et unødvendigt benspænd. Statsministeren har også være ude for at forklare, hvad reformen IKKE er. Når man begynder at tale om, hvad ens store vision IKKE er, så spidser jeg altid ører!

Den største udfordring jeg ser, er manglen på sundhedspersonale. Og det største ønske jeg har, er en bredere forståelse for, hvem der egentlig kan bidrage til at løse de forskellige opgaver. I – de ernæringsprofessionelle – kan bidrage med SÅ meget og fx aflaste både den praktiserende læge, sygeplejersken og sosu-assistenten. Det fik jeg mulighed for at fortælle både Innovationsministeren og Sundhedsministeren her i foråret.

Om reformen gennemføres, som vi har set den fremlagt, eller om kun enkelte elementer vil se dagens lys, vil afhænge af Folketingsvalgets resultat. Endnu en grund til at sætte dit kryds den 5. juni. Og til Europa Parlaments valget den 26. maj, for den sags skyld.

I Kost og Ernæringsforbundet har vi i forbindelse med folketingsvalget selvfølgelig budt ind med et politisk udspil med inspiration til, hvordan det kommende Folketing kan gøre en kæmpe forskel i forhold til tre problematikker:

- Overvægtige børn og unge – vi peger på efterværnsforløb i de nye sundhedshuse målrettet børn og unge, der udfordres af overvægt
- Underernærede syge og ældre – underernæring skal være et selvstændigt nationalt kvalitetsmål
- Børn, unge og voksne på sociale institutioner – vi foreslår et årligt sundhedstjek på alle sociale institutioner

En genindførelse af et forebyggelsesministerium står også på min spiseseddel.

Vi taler ernæringsprofessionen op og har sendt udspillet til samtlige folketingskandidater og relevante samarbejdspartnere, alliancer og myndigheder. Og reaktioner er gode. Det skal vi selvfølgelig følge op på, når vi ved, hvem der bliver valgt, hvad deres mærkesager er, og hvordan vores agenda kan danne grobund for politikken på Christiansborg. Har du ikke læst vores politiske udspil endnu, så find det på kost.dk.

SUNDHED ER EN RET....

Vores kernefortælling understreger meget godt, hvad jeg netop har sagt:

Sund kost og god ernæring er fundamentalt for at mennesker kan vokse op, udvikle sig og trives. Det er bogstaveligt talt en livsvigtig opgave at give borgerne den rette sammensætning af velsmagende og nærende mad.

De fleste mennesker møder vores medlemmers faglighed igennem hele livet. Alle fra børnene i institutioner, de syge på hospitaler, de travle på farten og de ældre på plejecentre har glæde af vores ekspertise, produktudvikling og faglige engagement.

Vi ved, at mad kan mere end at mætte, og vi udvikler og bruger dokumenteret viden til at hjælpe, forebygge og behandle. Vi lader os ikke spise af med flygtige trends eller hurtige løsninger, men beviser hver dag, at det kræver fagfolk at skabe trivsel og sundhed gennem kosten.

I Kost og Ernæringsforbundet ønsker vi et sundt og vitalt samfund, hvor alle har de bedste betingelser for at udfolde sig. Derfor er vi stolte over hver dag, året rundt at bidrage med sundhed, styrke og livskvalitet til mennesker i alle aldre.

Det skarpe øje vil se, at jeg har rettet ordet: danskere til ordet: mennesker. Her lige før folketingsvalget, bliver debatten og demonstrationer - for retten til at ytre sig frit - til tider så skinger, at det tangerer misbrug af ytringsfriheden og demokratiet. Dét bål, hælder Kost og Ernæringsforbundet ikke benzin på. Vi arbejder for alle mennesker. Sir det bare!

Jeg håber, at I genkender og anerkender ordene i vores kernefortælling. Og at I hver især er klar til at yde dét, I kan, derfra hvor I arbejder. Benytter enhver mulighed for at fortælle ikke kun hinanden men også borgerne, kollegaer fra andre fag, samarbejdspartnere, politikere og medier hvem I er, hvad I kan, hvad I gør og hvilke resultater, I skaber.

Lad – ikke danskere – men mennesker mærke jeres engagement, så de oplever at ernæringsprofessionelle yder en vigtig – jeg fristes til at sige – livsvigtig indsats. Hver dag, året rundt.

Vær ikke fedtet med at anerkende og rose hinanden for små og store tiltag. Tal hinanden op og del jeres resultater og viden. Åbn døren for nysgerrige, der vil vide mere om, hvad netop du gør, på din arbejdsplads. Sådan styrker man et fællesskab – sådan gør vi ernæringsbranchen stærkere, det er også vejen til opmærksomhed fra omgivelserne.

Vi skal alle sammen oftere op på ølkassen, som jeg kalder det. Udsigten er god, og det er herfra, at de mange succeshistorier fra hverdagen skal fortælles. Mad, måltider og ernæring har en afgørende betydning for menneskers livskvalitet og vores fortællinger skal være med til at skabe anerkendelse til alle ernæringsprofessionelle og derigennem være med til at udvikle nye og flere jobs til professionen.

VI SKAL DYGTIGGØRE OS....

Og den nyvalgte hovedbestyrelse er allerede i arbejdstøjet. På et seminar kun en uge efter valget drøftede vi de store opmærksomhedspunkter i vores værdigrundlag.

Allerede i næste måned vil vi diskutere og beslutte en strategi for dygtige og flere ernæringsassistenter. Og jeg lover jer, at vi kommer til at løfte blikket, tænke andre tanker og behårdt vurdere, hvilke investeringer, der giver det største afkast.

Altså hvilke tiltag vi skal iværksætte eller fortsætte med, og hvilke vi ikke skal – for at sikre en større søgning til uddannelsen og for at sikre tilstrækkeligt med dygtige elever og gode praktikpladser. Og mens jeg er ved ernæringsassistentuddannelsen: navnet skal vi også se på og allerhelst finde et, der er endnu bedre.

Apropos det med titler, så udfordres vi også af, at vores professionsbachelorer i ernæring og sundhed med de forskellige specialer, der igennem tiderne er opstået, trænger til at få en mundret titel.

Specialet Klinisk Diætist har autorisation og titlen og branchen er velkendt og anerkendt.

Den samme mulighed bør andre specialer også have og det er dén drøftelse, som vi i Hovedbestyrelsen snart tager fat på.

Samtidig åbner vi for en politisk diskussion om diætisternes arbejdsmarked; skal vi arbejde for at indgå det, der i daglig tale kaldes en overenskomst med sygesikringen med ydernumre, og alt hvad det indebærer af muligheder og - må jeg sige - uligheder medlemmerne iblandt?

Alle tre områder er hver især en kæmpe opgave, der involverer mange aktører – vi håber selvfølgelig, at det lykkes at nå i mål. Men tingene skal tage den tid, der er nødvendig for, at vi får vendt hver en sten og sikret den bedste løsning for alle.

Så...forvent ikke, at der kommer en god løsning i morgen eller efter juni måned – det er dér, vi begynder drøftelserne. Og har I synspunkter, så kom på talerstolen – ølkassen – og sig frem. Eller skriv til mig i nærmeste fremtid eller inviter mig ud på arbejdspladsen, så jeg kan opleve og høre om udfordringerne.

Det kan også gælde jeres ønsker om uddannelse. For uanset om I er kandidater, økonomaer, ernæringsassistenter, kliniske diætister, professionsbachelorer i ernæring og sundhed eller hvad jeres uddannelse nu er, og uanset hvilken jobfunktion I har, så har vi brug for at dygtiggøre os.

Tænk bare på, at der indenfor de seneste måneder, er udkommet hele fire publikationer med fokus på FN's Verdensmål og klimavenlig kost. Det kommer vi til at forholde os til, og selv tænker jeg, at vi fx skal se på:

*viden og færdigheder om klimavenlig og bæredygtig kost

*14 gram kød om dagen–hvordan?

*viden om at vejlede forældre om vegansk kost til småbørn

Men også temaer om ledelse i fremtiden og uddannelse af hele ernæringsprofessionen, skal vi se på. Her tænker jeg fx på:

*robotterne kommer med ny teknologi...hvad så med mig og mit job?

*hvordan skal vi lede den digitale generation

*hvordan skal vi skabe fremtidsholdbare ledelsesstrategier ud fra tidens tendenser

*hvordan får vi uddannet de dygtigste og mest ambitiøse ernæringsprofessionelle

*viden om god sundhedsformidling

*nye uddannelser på forskellige niveauer

Jeg kunne blive ved. Også dette vigtige emne behandler HB en gang til efteråret – det giver jer tid til at undersøge ude på arbejdspladserne, hvad I præcist har brug for til fremtiden. Lad os høre fra jer.

VI ARBEJDER FOR DIG....

Vi er mange, der arbejder for jeres interesser. Som taler jer op og positionerer branchen for at fremme ernæringsprofessionelles placering i samfundet.

Politisk er der jo hovedbestyrelsen, men også i regionsbestyrelserne, i de forskellige udvalg i regionerne og i FaKD, det faglige selskab af kliniske diætister, arbejder dedikerede fagfolk for netop dig og dine kollegaer. Helt tæt på møder du din tillidsrepræsentant og arbejdsmiljørepræsentant. Bak dem op ved at møde op, ved at mene noget om indsatsen. For de arbejder for DIG og de har brug for at høre og mærke, om dét arbejde de udfører falder i smag.

Også vores sekretariat arbejder for jeres interesser. Med fokus på hurtig service, meningsfuld dialog og kvalitet i resultaterne er det min oplevelse, at der er rigtig god kontakt med jer. Jeg hører ofte, at I er glade for – ikke bare hjælpen fra regionsformændene eller tillidsrepræsentanterne – men også for hjælp og sparring fra vores ansatte.

Når jeg opholder mig på sekretariatet, kan jeg høre medarbejdernes glæde over dialogen med jer og iveren for at servicere jer bedst muligt. Det er en stor fornøjelse.

Det kan fx være ved svære samtaler, ved ansættelse eller afskedigelse, ved arbejdsmiljøproblemer eller ved lønforhandlinger. Og nu jeg er ved lønforhandlinger, så gør det ikke spor, at vi går hårdt til stålet, når det gælder om at sikre højere løn til vores medlemmer. Både til medarbejdere og ledere.

Herfra skal lyde en kæmpe tak til alle tillidsvalgte og alle medarbejdere og ledere på sekretariatet: uden jer går det ikke – sammen med jer skabes der resultater og vi kommer i mål med vigtige dagsordener og resultater til medlemmerne. Jeg sætter virkelig pris på, at lysten til dialog med forbundets medlemmer er stor og fyldt med glæde. TAK.

Og sådan skal det være, for det er jeres sag, der kæmpes for. Det er jeres rettigheder, vi slås for. I Fagbevægelsens Hovedorganisation, i CO10, i Forhandlingsfællesskabet, i Sundhedskartellet, i Pensionskassen for Sundhedsfaglige, i FTFa, i Kost og Ernæringsforbundet...og mange, mange andre steder.

Hos os er der plads til alle. Her skal der være et frirum og en tolerance for samtale, debat og synspunkter, hvor alle er lige vigtige og lige betydningsfulde. Hvor den stemme der lyder i fællesskabet skal lyttes til. Din stemme er vigtig – brug den!

For det er ved at mødes i fællesskaber, at vi bliver stærkere. Det er ved at være i god dialog med hinanden, at vi udvikler os som mennesker og udvikler professionen. Det er ved at udvise solidaritet, at vi for alvor kan flytte os til et bedre sted, sammen. Sir´ det bare !

De bedste hilsner
Ghita